

NAVODILA ZA VSEBINO, OBLIKO IN NAČIN PRIPRAVE REGIONALNEGA PROSTORSKEGA PLANA

Ljubljana, 15. 09. 2023

Dokument:	Navodila za vsebino, obliko in način priprave regionalnega prostorskega plana
Naloga:	Dopolnitev navodil za vsebino, obliko in način priprave regionalnega prostorskega plana
Naročnik:	Republika Slovenija – Ministrstvo za Naravne vire in prostor MNVP
Pogodba št.:	2550-23-510002
Predstavnik naročnika:	Valentina Lavrenčič
Poslovodeči partner:	Urbanistični inštitut Republike Slovenije
Predstavnik poslovodečega partnerja:	dr. Igor Bizjak
Člani projektne skupine (abc):	<i>Navodila temeljijo na nalogi iz leta 2019, ki so jo izdelali: Andrej Gulič Barbara Mušič Boštjan Cotič Simon Koblar Lenart Štaut</i>
Vodja projekta na strani poslovodečega partnerja:	<i>Revizijo v letu 2023 opravil Simon Koblar Večji del prvega poglavja je povzet iz dopisa, ki so ga pripravili na MNVP. Simon Koblar</i>
Odgovorna oseba na strani poslovodečega partnerja:	dr. Igor Bizjak

Kazalo vsebine

1	Vsebina in oblika regionalnega prostorskega plana	5
1.1	Splošna navodila	5
1.2	Navodila za vsebino in obliko tekstualnega dela regionalnega prostorskega plana	5
1.2.1	Minimalna obvezna vsebina tekstualnega dela regionalnega prostorskega plana	5
1.2.2	Struktura/kazalo posameznih poglavij regionalnega prostorskega plana skupaj z vzorčnimi enotnimi prikazi besedila.....	5
1.3	Navodila za vsebino in obliko grafičnega dela regionalnega prostorskega plana	5
1.3.1	Oblika in vsebina kartografske podlage.....	5
1.3.2	Merilo grafičnih prikazov.....	7
1.3.3	Koordinatni sistem	7
1.3.4	Oblika digitalnih prostorskih podatkov.....	7
1.3.5	Vhodni podatki	8
1.3.6	Analogna oblika regionalnega prostorskega plana.....	9
1.3.7	Obseg vsebin, vzorčni prikaz in minimalni obseg na posameznem grafičnem prikazu	9
2	Viri in literatura	10

Kazalo preglednic

Preglednica 1: vektorski prostorski podatki	8
---	---

Kazalo slik

Slika 1: prikaz izreza karte v merilu 1 : 250.000 - Državna pregledna karta v merilu 1 : 250.000 z mejami občin in mejo regije.....	6
Slika 2: vzorčni prikaz karte v merilu 1 : 50.000 s kartografsko podlago DTK 50.000 – sivinski prikaz, 50 % prosojnost.	7

Seznam uporabljenih kratic

V dokumentu so uporabljene naslednje kratice:

RPP – Regionalni prostorski plan

RRP – Regionalni razvojni program

DTK – državne topografske karte

DPK – državne pregledne karte

LUR – Ljubljanska urbana regija

PROSO – prednostna območja za stanovanjsko oskrbo

PIS – Prostorski informacijski sistem

JPP – javni potniški promet

OPN – Občinski prostorski načrt

ReSPR50 – Resolucija o strategij prostorskega razvoja Slovenije

KZ – Krajinska zasnova

Seznam prilog

Poročilo sestoji iz glavnega dokumenta ter dodatnih prilog:

Ime dokumenta	Opis dokumenta
Prirocnik_CPVO_za_RPP.docx	Priročnik za CPVO – Zavita d.o.o.
priloga - vzorec RPP.docx	Vzorec rpp – primer kazala in vsebine RPP
Priloga – kartografska_predloga.zip	Arhiv s kartografsko predlogo – vzorčni prikazi kart, prostorski podatki za RPP ter podporni prostorski podatki kot podlaga v RPP

1 Vsebina in oblika regionalnega prostorskega plana

1.1 Splošna navodila

Ker so regije med seboj zelo različne glede prostorskih, okoljskih, naravnih, družbenih, gospodarskih, kulturnih in drugih dejavnikov vplivanja, se v navodilih za vsebino in obliko ne da zajeti vseh posameznih značilnosti. Od značilnosti in posebnosti regije je zelo odvisen tudi seznam strokovnih podlag, ki jih je potrebno izdelati pred začetkom priprave RPP. Obvezne strokovne podlage, kot jih opredeljuje ZUreP-3, zagotovi ministrstvo pristojno za prostor. Dodatne strokovne podlage lahko po potrebi naročijo pripravljavci RPP, bodisi jih zagotovijo sektorji.

1.2 Navodila za vsebino in obliko tekstualnega dela regionalnega prostorskega plana

1.2.1 Minimalna obvezna vsebina tekstualnega dela regionalnega prostorskega plana

Vsebina RPP naj bo jasna in kratka. Analitičen del sodi kot spremljajoče gradivo v nabor strokovnih podlag oziroma v priloge RPP. Okvirna dolžina posameznih poglavij je opredeljena v prilogi 1.

1.2.2 Struktura/kazalo posameznih poglavij regionalnega prostorskega plana skupaj z vzorčnimi enotnimi prikazi besedila

V prilogi: priloga - vzorec RPP.docx

1.3 Navodila za vsebino in obliko grafičnega dela regionalnega prostorskega plana

Regionalni prostorski plan je prostorski dokument, zato se vsebine prikazujejo tudi kartografsko. Ker se bodo regionalni prostorski plani izdelali za vseh 12 razvojnih regij, morajo biti vsi izdelani v enotnem merilu in z enakimi grafičnimi simboli. To bo omogočilo prikaz vseh 12 regionalnih prostorskih planov na eni karti ter vključitev podatkov v PIS. V besedilu se lahko posamezne vsebine prikaže s shematiziranimi prikazi, za katere ni izdelanih navodil, saj se sheme ne bodo vnašale v PIS. Oblikovno naj sledijo shemam iz ReSPR50.

1.3.1 Oblika in vsebina kartografske podlage

Za enoten izgled kart je poleg enotnih prikazov vsebine smiselno definirati tudi enotno podlago.

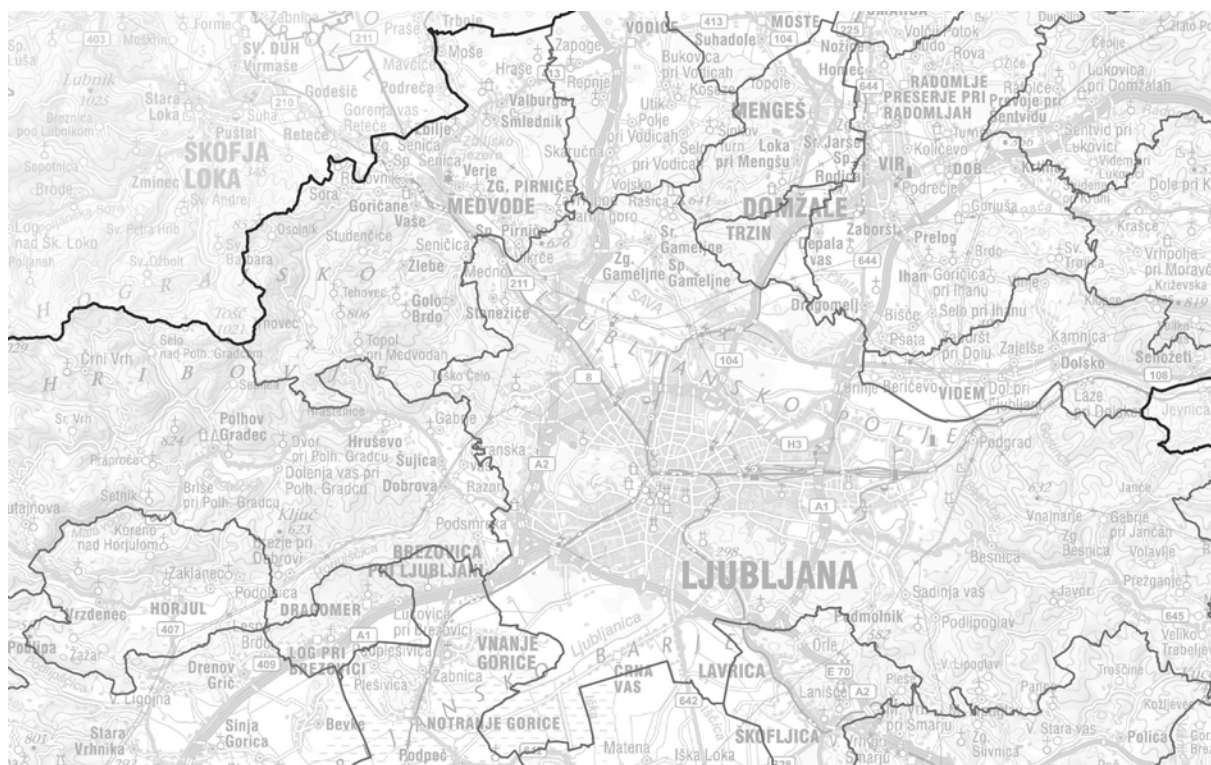
1.3.1.1 Enotna podlaga v merilu 1 : 250.000

V prvotni različici navodil iz leta 2019 je bilo opredeljeno iz katerih slojev državne pregledne karte se izdela kartografska podlaga. Ker se karta redno posodablja tak pristop ne bi bil smiseln, saj bo podlaga, ki jo pripravimo v okviru priprave navodil ob zaključevanju izdelave RPP že zastarela. Po dodatnih testiranjih smo ugotovili, da tudi rastrska karta državne pregledne karte lahko zagotovi dovolj veliko jasnost vsebinskih prikazov. Poleg tega bodo tako karte slogovno bolj usklajene s kartami iz ReSPR50.

Uporabljen je rastrska državna pregledna karta v merilu 1 : 250.000 iz spletnega servisa: <https://storitve.eprostor.gov.si/ows-pub-wms/wms> oz. direktno kot GeoTIFF iz portala E-prostor: <https://ipi.eprostor.gov.si/jgp/data> Uporabi se združen barvni sloj brez mreže – ZdrBMr/P25006F.tiff.

Za boljšo preglednost vsebin RPP se prikaz karte nastavi v sivinah nastavi 50 % prosojnost karte. Ker je karta pridobljena preko spletnega servisa, bo ob posodobitvi karte na voljo najnovejša različica karte.

Slika 1: prikaz izreza karte v merilu 1 : 250.000 - Državna pregledna karta v merilu 1 : 250.000 z mejami občin in mejo regije

1.3.1.2 Enotna podlaga v merilu 1 : 50.000

Podrobnejših vsebin se na karti v merilu 1 : 250.000 ne da prikazati. Za te vsebine je najprimernejša podlaga Državna topografska karta merila 50.000 - zvezni sloj. Karto se prikaže v sivinah, da se zagotovi zadostno izstopajočo vsebino RPP. Nastavi se tudi 50 % prosojnost. Tudi ta karta je na voljo preko spletnega servisa na povezavi: <https://storitve.eпростor.gov.si/ows-pub-wms/wms> oz. za prenos iz portala e-простor: <https://ipi.eпростor.gov.si/jgp/data>

Slika 2: vzorčni prikaz karte v merilu 1 : 50.000 s kartografsko podlogo DTK 50.000 – sivinski prikaz, 50 % prosojnost.

1.3.2 Merilo grafičnih prikazov

Ker je RPP strateški dokument, se uporabi enotno merilo 1 : 250.000 za strateške karte na ustrezno velikem listu – odvisno od regije. Zagotovi naj se vsaj 2 cm odmika od roba lista in zadosti prostora za legendo.

Določene vsebine se prikaže na karti v merilu 1 : 50.000, s kartografsko podlogo DTK 50.000. Izvoz kart se pripravi na listu v ustrezni velikosti glede na velikost regije. Uporabijo naj se enaki listi, kot za prikaz stanja v prostoru, ki bo izdelan za vse razvojne regije v merilu 1 : 50.000.

1.3.3 Koordinatni sistem

Za vse prikaze se uporabi enoten koordinatni sistem (Zakon o državnem ..., 2014):

- TM = transversalna (prečna) Mercatorjeva projekcija
- Geodetski datum 1996
- Elipsoid GRS 1980
- Koordinati: e in n

Vir: (Državni koordinatni sistem, 2019).

1.3.4 Oblika digitalnih prostorskih podatkov

Kartografska predloga je nastavljena v programu QGIS. Gre za odprtokoden in brezplačen programski paket. V projektu so nastavljeni vzorčni prikazi za posamezne vsebine na primeru Ljubljanske urbane regije.

1.3.4.1 Podatki

Vektorske prostorske podatke se vrisuje v shapefile formatu, saj so takšne zahteve iz tehničnih pravil. Zaradi tehnične omejitve dolžine imen stolpcev na 10 znakov, ne moremo uporabljati daljših imen – kot so npr. v registru prostorskih enot. Nazive smo zato smiselno skrajšali. Vektorski prostorski podatki so v prilogi poročila.

V korenski mapi sta dve podmapi:

\gis_vhodni_podatki – tu so shranjeni podporni vhodni podatki, ki niso del RPP in se jih ne vnaša v PIS

\rpp_regija_00 – tu so podatki, ki se oddajo na PIS – struktura podmap sledi navodilom za oddajo podatkov.

v korensko mapo se shrani tudi qgis projekt, ki bere podatke iz podrejenih map. Povezave so nastavljene relativno glede mapo v kateri je shranjen QGIS projekt.

Preglednica 1: vektorski prostorski podatki

sloj	Opis sloja
obm_psa	Območje prostorskega strateškega akta – meja statistične regije iz evidence GURS. Vnese se najnovejši podatek iz registra prostorskih enot.
poselitev	Sloj naselij za regijo, katerim se doda podatek o PROSO; središčih; ŠMO; kategorizacijo naselij. Tako so vsi podatki za poselitev vezani na naselja in zapisani v enem sloju.
rpp_tocke	Točkovni sloj, v katerem se prikazujejo načrtovane in obstoječe prostorske ureditve. Struktura podatkov je enaka kot pri rpp_linije in rpp_poligon. Podatke se črpa iz enotnega šifranta.
rpp_linije	Linijski sloj v katerem se prikazujejo načrtovane in obstoječe prostorske ureditve.
rpp_poligon	Ploskovni sloj v katerem se prikazujejo načrtovane in obstoječe prostorske ureditve.
rpp_zasnove	Ploskovni sloj v merilu 1 : 50.000 v katerem so prikazane podrobnejše vsebine.

1.3.4.2 Šifrant

Ker ni mogoče v naprej predvideti vseh možnih vsebin RPP, smo predvideli šifrant, v katerem bo shranjen nabor možnih atributivnih vrednosti. V kolikor bi se izkazala potreba po dodatnih atributih, se bo to vneslo v šifrant in uskladilo med vsemi izdelovalci RPP. Potrebno je namreč zagotoviti, da vsi izdelovalci vnašajo enake podatke.

Kot del kartografske predloge smo pripravili tudi šifrant podatkov iz združenega registra gospodarske javne infrastrukture.

1.3.5 Vhodni podatki

Vhodne podatke iz analize stanja v prostoru se shrani v ločeno mapo, saj niso del RPP-ja, oz. vektorskih slojev RPP-ja. Zato zanje tudi ne veljajo tako stroga pravila glede formata. Predlagamo, da se podatke v to mapo da v formatu geopackage, saj nimajo omejitve glede dolžine imen stolpcev. Poleg tega tudi geodetska uprava nekatere podatke izdaja v formatu geopackage – npr. gospodarsko javno infrastrukturo.

Ti podatki so lahko uporabljeni za prikaze na kartah – npr. gospodarska javna infrastruktura, ali pa se jih uporabi le kot pomoč pri vnašanju podatkov v sloje, ki so del RPP-ja.

Regionalni prostorski plan se izdelava v digitalni obliki. Arhiviranje in vpogled v regionalni prostorski plan se zagotavljata v digitalni in analogni obliki, ki morata biti med seboj skladni. V primeru neskladnosti se uporablja analogna oblika.

Digitalni prostorski podatki, ki se prikažejo na grafičnih načrtih, se izdelajo kot vektorski podatki s pripadajočimi opisnimi podatki. Vodijo se s topološko pravilnimi poligoni, s topološko pravilnimi in usmerjenimi linijami ali s točkami.

1.3.6 Analogni obliki regionalnega prostorskega plana

Analogni obliki regionalnega prostorskega plana mora biti pripravljena tako, da so sestavine vložene vsaka v ustrezno mapo, opremljeno z naslovnico, notranjimi naslovnimi listi, besedilom in kartografskim delom z grafičnimi prikazi po vzoru vzorčnih grafičnih prikazov. Gradivo mora biti vezano v takšni obliki, da posameznih listov ni mogoče odvezovati oziroma dodajati. Vse strani morajo biti oštevilčene.

Naslovnica vsebuje:

- naziv akta,
- podatke o datumu sprejema RPP na svetu regije,
- podatke o objavi RPP v PIS,
- številko in datum sklepa Vlade Republike Slovenije o potrditvi RPP.

Notranji naslovni listi vsebujejo kazalo vsebin:

- besedila,
- kartografskega dela z grafičnimi načrti,
- prilog k RPP,
- podatke in žig o izdelovalcu RPP.

1.3.7 Obseg vsebin, vzorčni prikaz in minimalni obseg na posameznem grafičnem prikazu

V prilogi so dodane vzorčne karte za LUR v merilih 1 : 50.000 in 1 : 250.000. **Vsebina kart je zgolj ilustrativna in ne odraža dejanskega in/ali načrtovanega stanja!**

Za vse regije je nabor kart enak – število kart bo tako za vse regije enako. Glede na specifične regije pa lahko na posamezni karti kateri od grafičnih elementov manjka. Zaradi enotnega seznama kart, bo poenostavljena primerjava kart med regijami, saj se bo za določeno vsebino vedelo, na kateri karti je prikazana. Nabor grafičnih znakov ni končen – po potrebi se grafični znaki za določene vsebine lahko dodajo, vendar naj bo to koordinirano, tako da se bo v vseh regijah uporabljalo enak nabor grafičnih znakov.

1.3.7.1 Omrežje naselij in njihova funkcija

Na karti se prikaže omrežje urbanih središč, prikaže se središča, ŠMO in kategorijo naselij. Prednostna območja za stanovanjsko oskrbo se prevzame iz študije, ki jo je izdelala Pogačarjeva s sodelavci (2016). V primeru predvidene izboljšave v ponudbi JPP se analizo PROSO lahko izdela na novo.

1.3.7.2 Prometno omrežje

Karta prometnega omrežja je pomembna za prikaz poteka prometne infrastrukture in prikaza načrtovane nove infrastrukture.

1.3.7.3 Sistem trajnostne mobilnosti

Karta sistema trajnostne mobilnosti je potrebna zato, da se prikaže obstoječe stanje in načrti glede izboljšave sistema JPP in kolesarskih povezav. Prometno in prostorsko načrtovanje je namreč potrebno povezovati, pri tem je še posebej pomemben poudarek na trajnostnih oblikah mobilnosti.

1.3.7.4 Energetski sistem

Karta prikaže vsebine povezane z energetiko. Predvsem energetski infrastrukturi, ki sega na območje več občin. Prikazana so tudi območja oskrbe s plinom in toplotno energijo, saj je poselitev smiselno koncentrirati v teh območjih. Na tej ravni se določajo lokacije za pomembne objekte, katerih lokalna skupnost po navadi noče v bližini, kot so termo in hidro elektrarne, toplarne in daljnovodi. Dodatno so prikazane še reke primerne za izrabo hidroenergije.

1.3.7.5 Sistem komunalne oskrbe

Na karti se prikaže vsebine povezane z vodooskrbo, odvajanjem in čiščenjem odpadnih voda ter z ravnanjem z odpadki.

1.3.7.6 Zasnova zelenega sistema regije

Na karti se prikaže zasnovo zelenega sistema regije.

1.3.7.7 Zasnova družbene infrastrukture

Na karti se prikaže zasnova storitev splošnega in splošnega gospodarskega pomena. Pri družbeni infrastrukturi na regionalni ravni je poudarek na regijsko pomembnih vsebinah, kot so npr.: srednja šola, višje in visoke šole, fakultete, inštituti, športni in kulturni centri, zdravstvo in socialna varnost (domovi za starejše).

1.3.7.8 Omejitve v krajini

Prikaže se različne režime omejitev v krajini.

1.3.7.9 Zasnove prostorskih ureditev – merilo 50.000

Na karti v merilu 50.000 se prikaže izvedbeni del RPP, ki nadomesti strateški del OPN. V tem delu se določi osnovno namensko rabo prostora, posebej pa se označi območja, za katera je v ReSPR50 da se določi na regionalni ravni. Karta med drugim vsebuje:

- Območja za dolgoročni razvoj naselja
- Prednostna območja za stanovanjsko oskrbo
- Območja za objekte pomembnejše družbene infrastrukture
- Prednostna območja za gospodarski razvoj
- Območja trgovskih središč
- Območja za potrebe zaščite in reševanja

2 Viri in literatura

E-prostor - Državni koordinatni sistem (D96/TM (ESRS)). 2019. GURS: e-prostor. URL: <http://www.e-prostor.gov.si/zbirke-prostorskih-podatkov/drzavni-prostorski-koordinatni-sistem/horizontalna-sestavina/drzavni-koordinatni-sistem-d96tm-esrs/> (pridobljeno 18. 6. 2019).

Pogačar, str., Kušar, S., Cof, A., Černe, B., Zenkovič, N., 2016. Opredelitev in določitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo – PROSO. URL: http://mop.arhiv-spletisc.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/studije/PROSO_koncno_porocilo.pdf (Citirano 21. 6. 2019).

Zakon o državnem geodetskem referenčnem sistemu (ZDGRS). Uradni list RS, št. 25/14 in 61/17 – ZAID. 2014. Uradni list RS, št. 25/14 in 61/17. URL: pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6446 (Citirano 21. 6. 2019).